

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ

Вінницька обласна спілка споживчих товариств

Вінницький кооперативний інститут

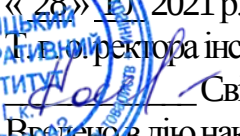
ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Вінницького кооперативного інституту

« 28 » 10 2021 р., протокол № 2

Головою ректора інституту

 Світлана КОЛОТІЙ

Введено в дію наказом в. о. ректора

№ 85-р від «08» 11 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У ВІННИЦЬКОМУ КООПЕРАТИВНОМУ ІНСТИТУТІ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Вінницькому кооперативному інституті (далі — Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» та інших нормативних та допоміжних документів, що розроблено та реалізуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Статуту Вінницького кооперативного інституту, інших нормативних актів Міністерства освіти і науки України та локальних нормативних актів Вінницького кооперативного інституту (далі — Інститут).

1.2. Основні терміни та їх визначення розуміються в значеннях, встановлених законодавством України про освіту.

1.3. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачає здійснення Інститутом процедур і заходів, передбачених Законом України «Про вищу освіту».

1.4. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Інституті базується на таких засадах:

- усвідомлення усіма учасниками освітнього процесу Інституту якості як суспільної цінності та відповідальності за неї;
- функціонування стратегії, політики та процедур забезпечення культури якості через високу якість освітніх програм, що реалізуються Інститутом;
- прийняття управлінських та організаційно обґрунтованих рішень на основі аналізу повної й об'єктивної інформації;
- делегування повноважень на всіх рівнях управління якістю вищої освіти, що передбачає й включає відповідальність керівників за роботу системи;

- системне підвищення та вдосконалення рівня професійності учасників освітнього процесу, розширення їх компетентностей;
- максимальне урахування вимог до якості вищої освіти усіх стейкхолдерів.

1.5. Інститут працює у взаємодії зі стейкхолдерами, до яких належать:

- учасники освітнього процесу Інституту;
- випускники освітніх програм, батьки здобувачів вищої освіти;
- роботодавці, керівники та провідні фахівці підприємств, що є базами практичної підготовки здобувачів вищої освіти;
- заклади вищої освіти та наукові установи України та зарубіжжя, які мають досвід реалізації аналогічних освітніх програм за спеціальностями;
- інститути та інституції, що здійснюють управління та самоврядування у сфері вищої освіти (Міністерство освіти і науки України, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Акредитаційна комісія МОН України, Науково-методична рада МОН України, органи студентського самоврядування тощо).

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Інституті має на меті створення культури якості, на базі довіри та співвідповідальності у прийнятті рішень усіма стейкхолдерами.

2. ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Інститут, в рамках реалізації автономії закладів вищої освіти, самостійно провадить політику щодо формування культури якості та процедур її забезпечення, що пов'язано з підготовкою фахівців із дотриманням вимог Національної рамки кваліфікацій, стандартів вищої освіти, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, за умови створення можливостей професійного зростання науково-педагогічних працівників.

2.2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Інституті функціонує згідно з принципами:

- академічної свободи;
- відповідності європейським стандартам якості вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій, національним стандартам вищої освіти;
- системності в управлінні якістю на всіх етапах освітнього процесу;
- процесного підходу до управління;
- автономії Інституту у питаннях відповідальності за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- прозорості та відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості;
- усвідомлення учасниками освітнього процесу Інституту якості як суспільної цінності, співвідповідальності у прийнятті рішень учасниками освітнього процесу.

2.3. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Інституті передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності, у тому числі затвердження, моніторинг та удосконалення освітніх програм з метою актуалізації їх структури та змісту, забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, потребам здобувачів вищої освіти та суспільства в цілому;
- посилення кадрового потенціалу Інституту;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та інформаційної, соціальної, організаційної, консультативної підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність Інституту;
- впровадження принципів академічної доброчесності та корпоративної етики, у тому числі створення ефективної системи запобігання та виявлення плагіату в наукових працях викладачів, кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти.

3. СТРУКТУРА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Інституті функціонує на таких рівнях:

- *перший* — здобувачі вищої освіти;
- *другий* — кафедра (гаранти освітніх програм, завідувачі кафедр, науково-педагогічні працівники, куратори академічних груп);
- *третій* — факультет (декан факультету);
- *четвертий рівень* — загальноінститутські структурні підрозділи (навчальний відділ, відділ внутрішнього забезпечення якості освіти);
- *п'ятий рівень* — ректорат, Вчена рада Інституту.

3.2. На першому рівні організації системи внутрішнього забезпечення якості здійснюються опитування здобувачів вищої освіти щодо:

- змісту освітніх програм та їх компонентів за спеціальностями, якості організації викладання дисциплін науково-педагогічними працівниками Інституту;
- якості функціонування освітнього середовища, у тому числі щодо забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, задоволеності організацією практичної підготовки тощо;
- ефективності діяльності кафедр, деканату, навчального відділу, відділу міжнародних зв'язків, Студентської ради Інституту (факультету), відділу практики, перепідготовки та працевлаштування, бібліотеки тощо).

3.3. Другий рівень організації системи внутрішнього забезпечення якості здійснюється науково-педагогічними працівниками кафедри за безпосереднім керівництвом гарантів освітніх програм та завідувача кафедри, за такими напрямками:

- напрацювання власної практики якісного забезпечення освітніх компонентів Освітніх програм, що реалізуються кафедрою;
- контроль виконання вимог і встановлених нормативів щодо якісної

організації освітньої діяльності;

- моніторинг поточних та підсумкових результатів навчання здобувачів вищої освіти;

- забезпечення наявності необхідних навчальних і навчально-методичних ресурсів, баз практики для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- створення реальних умов для системного та усвідомленого витіснення з академічного інститутського середовища плагіату на всіх рівнях і у будь-яких формах;

- залучення до освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет у відповідній галузі або регіоні та є лідерами ринку (сфери послуг, робіт, товарів, продукції) для проведення теоретичних і практичних занять на відповідних освітніх програмах;

- напрацювання ефективної системи взаємозв'язків із випускниками та потенційними роботодавцями, що дозволять створити надійний зв'язок з ринком праці та будуть визначальними у працевлаштуванні випускників.

3.4. Третій рівень організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти реалізується на факультеті під безпосереднім керівництвом декана і полягає в:

- управлінні якістю, у т.ч. на основі контролю досягнень за освітніми програмами на всіх рівнях вищої освіти;

- організації моніторингу освітніх програм на предмет їх відповідності вимогам ринку праці та тенденціям розвитку галузі/спеціальності, із залученням всіх учасників освітнього процесу;

- внутрішній перевірці якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти, системному моніторингу результатів навчання та анкетуванні здобувачів;

- забезпеченні функціонування та постійному вдосконаленні інформаційної системи факультету, як структурного підрозділу Інституту, для ефективного управління освітнім процесом;

- контролі підготовки та проходження процедур зовнішнього аудиту

(незалежної атестації) якості вищої освіти (через ліцензування спеціальностей та акредитації освітніх програм українськими та зарубіжними сертифікованими органами).

3.5. На четвертому рівні системи внутрішнього забезпечення якості структурними підрозділами Інституту здійснюються процедури і заходи, які підтверджують, що всі вимоги до якості вищої освіти виконуються:

- узагальнення та поширення кращих практик формування Освітніх програм у межах Інституту, своєчасне виявлення негативних тенденцій, допомога у формуванні самозвітів для акредитації Освітніх програм і формування фактологічної бази для інституційної акредитації;

- планування та організація заходів щодо підвищення якості вищої освіти (діяльність, націлена на реалізацію стратегії, політики, цілей та вимог до якості вищої освіти);

- нормативно-правовий супровід процедур внутрішнього забезпечення якості в Інституті;

- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти (за підсумками складання екзаменаційних сесій), науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту (за підсумками рейтингування) та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті;

- забезпечення підвищення кваліфікації та професійного розвитку педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

- встановлення оперативного зворотного зв'язку з випускниками Інституту, роботодавцями, дослідження ринку праці;

- створення умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти, забезпечення прозорості процедур визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти та неформальній освіті;

- сприяння факультетам та кафедрам у підвищенні якості вищої освіти за спеціальностями та надання необхідної фактологічної та аналітичної інформації для проведення моніторингу та вдосконалення Освітніх програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін щодо їх

відповідності вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти за участі учасників освітнього процесу;

- моніторинг іміджу Інституту в освітньому просторі регіону та України тощо.

3.6. На п'ятому рівні системи внутрішнього забезпечення якості ректоратом, Вченою радою Інституту забезпечується:

- напрацювання інститутської філософії впровадження культури якості на всіх рівнях;

- формування політики забезпечення якості вищої освіти в Інституті;

- відслідковування світових та загальноукраїнських трендів ринку праці, у тому числі з врахуванням регіонального контексту;

- затвердження локальних нормативних актів щодо забезпечення реалізації цієї політики;

- контроль процедур і заходів щодо виконання вимог до якості вищої освіти в Інституті.

3.7. Політика Інституту щодо організації внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачає спрямування діяльності учасників освітнього процесу на досягнення кількісних індикаторів якості, які є складовими переліку ключових показників ефективності для зазначених в пункті 3.1 суб'єктів другого, третього, четвертого та п'ятого рівнів системи.

4. МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

4.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому кооперативному інституті.

4.2. Освітня (освітньо-професійна) програма в межах кожної спеціальності розробляється проєктною групою із залученням керівника спеціальності. Освітня програма затверджується рішенням Вченої ради Інституту і вводиться в дію наказом ректора.

4.3. Перегляд освітніх програм відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому кооперативному інституті за результатами їхнього моніторингу.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти передбачає дотримання оприлюднених критеріїв, правил і процедур.

5.2. Система оцінювання включає: вхідний, поточний, підсумковий контроль знань, атестацію здобувачів вищої освіти.

5.3. Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нової дисципліни з метою виявлення рівня підготовки, необхідного для її засвоєння та надання практичної індивідуальної допомоги здобувачам освіти у набутті необхідних знань.

Перелік дисциплін, за якими проводиться вхідний контроль знань, визначається кафедрами відповідно до специфіки спеціальності та освітньої програми.

5.4. Поточний контроль здійснюється протягом семестру усно або письмово, у тому числі дистанційно з використанням електронних засобів зв'язку.

5.5. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену або заліку, визначених навчальним планом у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Проте залік фіксує у відомість академічної успішності поточний рейтинг здобувача за весь період вивчення дисципліни, а екзамен у класичній формі не є єдиною формою контролю. Здобувачам вищої освіти, які виконували з дисципліни індивідуальні завдання творчого рівня, брали участь в позанавчальній науково-дослідницькій діяльності, в роботі конференцій, наукових семінарів, підготовці наукових публікацій тощо, присуджуються додаткові бали за результати підсумкового контролю. Здобувач освіти може самостійно обрати спосіб отримання підсумкової оцінки: скласти екзамен чи набрати певну кількість балів за наукову чи

індивідуальну творчу роботу.

5.6. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою програми навчальної дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів вищої освіти зі змістом, структурою, формою завдань поточного та підсумкового контролю, системою та критеріями її оцінювання.

5.7. Атестація здобувачів вищої освіти — це встановлення рівня сформованих компетентностей та засвоєних здобувачами вищої освіти результатів навчання відповідно до вимог освітньої програми. Форма проведення атестації визначається відповідним Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

5.8. Для врахування думки здобувачів вищої освіти щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні та/або щосеместрові опитування здобувачів вищої освіти та випускників.

6. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ КАДРОВОГО СКЛАДУ

6.1. Політику щодо якості науково-педагогічних працівників формує ректор Інституту, відповідальними за її реалізацію є декан факультету, завідувачі кафедр, гаранті освітніх програм.

6.2. В Інституті діє система персональних профілів викладачів і запроваджено електронний облік усіх співробітників у Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

6.3. Процедура відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників визначається Вченою радою Інституту.

6.4. Рівень наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників, їх відповідність вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності є складовою якості кадрового забезпечення освітніх програм, що реалізуються в Інституті.

6.5. Аналіз рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників в Інституті носить системний характер і здійснюється:

- станом на 01 вересня (під час прийому на роботу науково-педагогічних працівників);
- станом на 01 квітня (з метою виявлення як позитивної динаміки кадрового забезпечення ОП, так і негативних тенденцій даного критерію якості вищої освіти).

6.6. Оцінювання науково-педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз та оцінку показників якості їх діяльності та сприяє активізації їхньої професійної діяльності. Оцінювання здійснюється шляхом визначення рейтингів науково-педагогічних працівників. Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи науково-педагогічних працівників, вимогах до кадрового забезпечення спеціальності.

6.7. Визначення рейтингів науково-педагогічних працівників проводиться за підсумками календарного року відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників Вінницького кооперативного інституту».

6.8. Складовою моніторингу якості освітньої діяльності є визначення рейтингів кафедр за підсумками календарного року.

6.9.3 метою забезпечення професійного зростання науково-педагогічних і педагогічних працівників в Інституті ведеться облік та контроль якості діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників (визначаються терміни проходження курсів підвищення кваліфікації, плани захистів дисертацій тощо).

6.10. Удосконалення професійної підготовки науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей шляхом самоосвіти та систематичного підвищення кваліфікації та стажування викладачів.

7. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1. Матеріально-технічна база Інституту зорієнтована на потреби підготовки здобувачів вищої освіти. Освітній процес здійснюється в навчальних аудиторіях та лабораторіях.

7.2. Освітній процес забезпечений комп'ютерною технікою та пакетами прикладних комп'ютерних програм, в Інституті створені умови для безперебійного доступу до мережі «Internet», зон Wi-Fi, використання в організації освітньої діяльності Office-365 та хмарних технологій.

7.3. Освітній процес забезпечується необхідною кількістю навчальної, методичної літератури на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки та веб-ресурсам.

7.4. Для оцінювання навчальних ресурсів в Інституті відповідно до Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності запроваджено:

- аналіз якості навчально-методичного та інформаційного забезпечення;
- аналіз якості фінансового забезпечення;
- аналіз якості матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- система аналізу якості науково-педагогічних досліджень;
- система аналізу результативності науково-дослідної роботи та використання її здобутків в освітньому процесі;
- система запобігання плагіату.

7.5.За результатами аналізу рівня забезпечення освітнього процесу відповідними ресурсами в Інституті здійснюються заходи з розширення та оновлення матеріально-технічної бази.

7.6.Для належної організації освітнього процесу використовуються навчальні лабораторії, контроль за функціонуванням яких здійснюють завідувачі кафедр та декан факультету.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ

8.1. В Інституті функціонує єдина інформаційна система управління, як програмно-апаратний комплекс, що забезпечує основні функції роботи з документами та базами даних в електронному вигляді з використанням хмарних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення та сервісів Office-365.

8.2. До структури загальної інформаційної системи управління Інститутом входять підсистеми, як автономні, так і інтегровані з внутрішніми та зовнішніми базами даних:

- підсистема збору, обробки та збереження інформації «Єдина державна електронна база з питань освіти»;
- підсистема диспетчеризації освітнього процесу;
- підсистема управління методичним забезпеченням освітнього процесу;
- підсистема забезпечення функціонування кадрової служби;
- бухгалтерська й планово-економічна підсистеми;
- бібліотечна інформаційна підсистема;
- підсистема управління Е-навчанням;
- інші ресурси Інституту (корпоративна електронна пошта, портали факультету та кафедр) тощо.

8.3. Інформаційні підсистеми дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності Інституту та ухвалення ефективних управлінських рішень щодо їх покращення.

9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОСТІ ТА ПРОЗОРОСТІ ІНФОРМАЦІЇ

9.1. В Інституті діє система громадського контролю діяльності, що передбачає включення представників роботодавців до складу дорадчих органів та комісій Інституту.

9.2. Публічність інформації про діяльність Інституту забезпечується відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та інших чинних нормативних актів.

9.3. Згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» на сайті Інституту розміщується та регулярно оновлюється інформація щодо роботи Вченої ради, органів студентського самоврядування, надання публічної інформації, здійснення фінансової діяльності тощо.

9.4. Діяльність Інституту висвітлюється на офіційному сайті, сторінках факультету та кафедр у соціальних мережах.

9.5. Офіційний сайт Інституту містить сторінку «Публічна інформація», де розміщено інформацію щодо: статуту, ліцензій на провадження освітньої діяльності та сертифікатів про акредитацію; структури, органів управління та кадрового складу Інституту; освітніх програм, за якими Інститут провадить освітню діяльність; матеріально-технічного забезпечення; фінансової діяльності Інституту та плати за навчання; документів, якими регулюється освітній процес Інституту тощо.

9.6. Інститут оприлюднює на офіційному сайті інформацію про освітні програми, у т.ч. про їх громадське обговорення та освітні компоненти освітніх програм, що містяться в Інформаційному пакеті.

9.7. Активними учасниками розробки, обговорення та реалізації всіх заходів щодо системи забезпечення якості вищої освіти Інституту є здобувачі вищої освіти. Вони є членами робочих груп з розробки нормативних документів Інституту, мають представництво у Вченій раді Інституту.

10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ В НАУКОВИХ ПРАЦЯХ ПРАЦІВНИКІВ ІНСТИТУТУ ТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

10.1. В Інституті існує політика, стандарти та внутрішня нормативна база щодо академічної доброчесності, чіткий розподіл відповідних функцій та повноважень між наявними структурними підрозділами/посадовими особами та відповідні інформаційно-технологічні засоби.

10.2. Система запобігання та виявлення плагіату поширюється на всіх учасників освітнього процесу Інституту.

10.3. З метою виявлення та запобігання (недопущення) випадків використання плагіату в усіх видах наукових та навчально-методичних праць (видань) учасників освітнього процесу Інституту діє Положення про академічну доброчесність Вінницького кооперативного інституту.

10.4. Усі навчально-методичні та наукові роботи розміщуються в репозитарії Інституту та підлягають перевірці на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення.

10.5. Відповідальність учасників освітнього процесу Інституту за плагіат визначається Положенням про академічну доброчесність Вінницького кооперативного інституту.

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Світлана НАГОРНЯК